

ЗАКОНИ УКРАЇНИ

**"Про засади запобігання
та протидії корупції"**

**"Про відповідальність
юридичних осіб за вчинення
корупційних правопорушень"**

**"Про внесення змін
до деяких законодавчих актів
України щодо відповідальності
за корупційні правопорушення"**

Станом на 11 червня 2009 року

(Відповідає офіційному тексту)

У45 Закони України: "Про засади запобігання та протидії корупції", "Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень", "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення" : станом на 11 черв. 2009 р.: (відповідає офіц. тексту). – К., 2009. – 64 с.

ББК 67.9(4УКР)301+67.9(4УКР)308

ЗМІСТ

СТЕНОГРАМА ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ [Витяг].....	4
Закон України від 11.06.2009 № 1506-VI "ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ"...	6
Закон України від 11.06.2009 № 1507-VI "ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ".....	29
Закон України від 11.06.2009 № 1508-VI "ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ".....	43

СТЕНОГРАМА ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України

11 червня 2009 року, 10:00 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України В. М. ЛИТВИН

[Витяг]

10:11:52

ГОЛОВУЮЧИЙ.

Шановні колеги, зараз ми маємо розглянути по суті справи три законопроекти у такій послідовності: 0876, 0877, 0875, присвячених засадам запобігання та протидії корупції.

Оголошую до розгляду проект закону, реєстраційний номер 0876. Доповідач – Рябека Олександр Григорович, голова підкомітету Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

10:12:34

РЯБЕКА О.Г.

[...] Законопроекти, які сьогодні запропоновані до розгляду у другому читанні, є вагомим внеском у створенні механізму протидії корупції. Крім того, робота, яка ведеться вже не один рік, має бути завершена та втілена у життя. [...]

Крім того, з їх прийняттям наберуть чинності прийняті Верховною Радою України ще у 2006 році закони України, якими були ратифіковані Конвенція ООН проти корупції та Кримінальна конвенція Ради Європи проти корупції.

13 травня Україна звітувала перед ГРЕКО¹. У звіті зазначено, що на сьогодні з 25 рекомендацій Україною виконано вісім, а 17 виконано частково. Якщо ми приймемо ці закони, майже всі рекомендації ГРЕКО будуть виконані.

¹ ГРЕКО (англ. GRECO – Group of States against Corruption, перекл. "Група держав проти корупції") – була організована Радою Європи у 1999 р. для моніторингу відповідності держав антикорупційним стандартам. Україна приєдналась до GRECO 1 січня 2006 року

Сподіваюсь, що сьогодні ми виправдаємо сподівання міжнародної спільноти, підтвердимо свою готовність вести боротьбу з корупцією та приймемо ці законопроекти, які, безперечно, значно поліпшать ситуацію в Україні та життя пересічних громадян.

Законопроекти відображають та враховують міжнародні правові вимоги та стандарти, досвід країн у сфері запобігання боротьби та протидії корупції, що двічі підтверджено відповідною експертизою Ради Європи, а також підтримано науковими колами, громадськими організаціями, міжнародними експертами. [...]

Законопроект 0876 є базовим у сфері боротьби з корупцією. У ньому запропонований новий підхід до розуміння сутності корупції, різновидів її проявів, розширено перелік суб'єктів корупційних правопорушень. Всього внесено 165 пропозицій та поправок до цього закону.

Особливу увагу при доопрацюванні було приділено суб'єктам відповідальності за корупційні правопорушення. Новелами є норми, які встановлюють обмеження щодо одержання подарунків, регулюють питання конфлікту інтересів. [...]

Законопроект 0876

10:42:17 голосування рішення комітету про прийняття у другому читанні і в цілому як закон проект Закону про засади запобігання та протидії корупції.

За – 230. Рішення прийнято. Закон ухвалено.

Законопроект 0877

10:50:31 голосування пропозиція комітету про прийняття у другому читанні і в цілому як закон проект Закону про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень.

За – 247. Рішення прийнято. Закон ухвалено.

Законопроект 0875

11:45:34 голосування про ухвалення в цілому проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення.

За – 250. Рішення прийнято. Закон ухвалено.

Закон України “ПРО ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ”

від 11 червня 2009 року № 1506-VI

Цей Закон визначає основні засади запобігання та протидії корупції в публічній і приватній сферах суспільних відносин, відшкодування завданої внаслідок вчинення корупційних правопорушень шкоди, поновлення порушених прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав чи інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

близькі особи – подружжя, діти, батьки, рідні брати і сестри, дід, баба, онуки, усиновлювачі, усиновлені, а також інші особи за умови їх постійного проживання разом із суб'єктом, визначеним у частині першій статті 2 цього Закону, і ведення з ним спільного господарства;

конфлікт інтересів – реальні або такі, що видаються реальними, протиріччя між приватними інтересами особи та її службовими повноваженнями, наявність яких може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень;

корупційне правопорушення – умисне діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині

першій статті 2 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність;

корупція – використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди такій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей;

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги матеріального або нематеріального характеру, що їх обіцяють, пропонують, надають або одержують безоплатно чи за ціною, нижчою за мінімальну ринкову, без законних на те підстав.

Стаття 2. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення

1. Суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення є:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування:

а) Президент України, Голова Верховної Ради України та його заступники, Прем'єр-міністр України та інші члени Кабінету Міністрів України, Голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор України, Голова Національного банку України, Голова Рахункової палати, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

б) народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад;

в) державні службовці;

г) посадові особи місцевого самоврядування;

г) військові посадові особи Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів військових формувань;

д) судді Конституційного Суду України, професійні судді, народні засідателі і присяжні;

е) особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, податкової міліції, державної кримінально-виконавчої служби, органів та підрозділів цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;

є) посадові особи і працівники органів прокуратури, дипломатичної служби, митної служби, державної податкової служби;

ж) посадові та службові особи інших органів державної влади;

2) особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування:

а) посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені в пункті 1 частини першої цієї статті, але одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету;

б) члени окружних/територіальних та дільничних виборчих комісій;

в) керівники громадських організацій, які частково фінансуються з державного чи місцевого бюджету;

г) помічники-консультанти народних депутатів України та інших виборних осіб, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету;

г) особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, експерти, оцінювачі, арбітражні керуючі, незалежні посередники чи члени трудового арбітражу під час розгляду колективних трудових спорів,

третейські судді, а також у встановлених законом випадках інші особи);

д) посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому, адміністративному або судовому органі іноземної держави, а також інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства);

е) посадові особи міжнародних організацій (працівники міжнародної організації чи будь-які інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені);

3) особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або особи, спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків в юридичних особах, а також фізичні особи – підприємці;

4) посадові особи юридичних осіб, фізичні особи – у разі одержання від них особами, зазначеними в пунктах 1–2 частини першої цієї статті, або за участю цих осіб іншими особами неправомірної вигоди;

5) юридичні особи – у визначених законом випадках.

Стаття 3. Суб'єкти, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції

1. Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, органи прокуратури України здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції в межах повноважень, визначених Конституцією України та законами.

2. Органи державної влади здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції або беруть участь у їх здійсненні в межах повноважень, визначених законами та іншими виданими на їх основі нормативно-правовими актами.

3. Координацію і контроль за діяльністю органів виконавчої влади щодо запобігання та протидії корупції здійснює Кабінет Міністрів України.

Формування державної антикорупційної політики, реалізацію антикорупційної стратегії, що визначається Верховною Радою України, а також координацію діяльності центральних органів виконавчої влади з цих питань здійснює спеціально уповноважений орган (особа) з питань антикорупційної політики.

4. Спеціально уповноважені суб'єкти, які в межах своєї компетенції безпосередньо здійснюють заходи щодо виявлення, припинення та розслідування корупційних правопорушень (далі – спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції), визначаються законом.

Спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції є спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України, податкової міліції, по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, якщо інше не передбачено законом.

Координацію діяльності правоохоронних органів з питань протидії корупції здійснюють в межах наданих повноважень, визначених законами, Генеральний прокурор України та підпорядковані йому прокурори.

5. Суб'єктами, які беруть участь у запобіганні, виявленні, а в установлених законом випадках і у здійсненні заходів щодо припинення корупційних правопорушень, відновленні порушених прав чи інтересів фізичних та юридичних осіб, інтересів держави, а також в інформаційному і науково-дослідному забезпеченні здійснення заходів щодо запобігання та протидії корупції, у міжнародному співробітництві в цій сфері, є:

- 1) уповноважені підрозділи органів державної влади;
- 2) місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування;
- 3) підприємства, установи, організації незалежно від підпорядкованості та форми власності, їх посадові особи, а також громадяни, об'єднання громадян за їх згодою.

6. Керівники органів державної влади, юридичних осіб, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення працівниками відповідних органів державної влади, юридичних осіб зобов'язані в межах своїх повноважень вжити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

Розділ II

ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Стаття 4. Обмеження, спрямовані на запобігання та протидію корупції

1. Особам, зазначеним у пунктах 1–3 частини першої статті 2 цього Закону, забороняється:

1) використовувати своє службове становище з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі:

а) неправомірно сприяти фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, одержанні субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів, пільг, укладанні контрактів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти);

б) неправомірно сприяти призначенню на посаду особи, яка не має переваг перед іншими кандидатами на цю посаду;

в) неправомірно втручатися в діяльність інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування або посадових осіб;

г) неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів,

виданням нормативно-правових актів та прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків;

2) займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту, що здійснюються в позаробочий час) безпосередньо або через інших осіб, якщо інше не передбачено законом;

3) входити, у тому числі через інших осіб, до складу органу управління чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі, та представляють інтереси держави в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства), якщо інше не передбачено законом;

4) відмовляти фізичним або юридичним особам в інформації, надання якої передбачено законом, надавати недостовірну чи не в повному обсязі інформацію.

Обмеження, передбачені пунктами 2–3 частини першої цієї статті, не поширюються на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), а також на осіб, зазначених у пункті 2 частини першої статті 2 цього Закону.

2. Фізичним та юридичним особам забороняється здійснювати фінансування органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, у тому числі надавати їм матеріальну та/або нематеріальну допомогу, безоплатно виконувати роботи, надавати послуги, передавати кошти та інше майно, крім випадків, передбачених законами та чинними міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку.

Стаття 5. Обмеження щодо одержання подарунків

1. Особам, зазначеним у пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, у зв'язку з виконанням ними функцій

держави або органів місцевого самоврядування забороняється приймати подарунки, за винятком випадків, передбачених цим Законом та іншими законами.

2. Особи, зазначені в пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, можуть приймати особисті подарунки, які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність, за умови, що вартість одного подарунка не перевищує розміру однієї податкової соціальної пільги.

3. Особи, зазначені в пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, передають органу державної влади, організації або іншій юридичній особі, де вони працюють, подарунки, одержані під час проведення офіційних заходів, у триденний строк в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Обмеження щодо роботи близьких осіб

1. Особи, зазначені в підпунктах "а", "в"–"ж" пункту 1 та підпунктах "а"–"б" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону (крім народних засідателів і присяжних), не можуть мати в безпосередньому підпорядкуванні або бути безпосередньо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Особа, зазначена в підпунктах "а", "в"–"ж" пункту 1 та підпунктах "а"–"б" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону (крім народних засідателів і присяжних), зобов'язана повідомити керівництво органу, на посаду в якому вона претендує, про працюючих у цьому органі близьких їй осіб.

2. У разі виникнення обставин, що порушують вимоги частини першої цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк. Якщо в даний строк ці обставини добровільно не усунуто, відповідні особи та/або близькі їм особи в місячний строк підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає безпосереднє підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває в підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади, крім випадків, передбачених законодавством, що регулює питання доброчесної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування.

3. Особам, зазначеним у підпунктах "а", "в"–"ж" пункту 1 та підпунктах "а"–"б" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону (крім народних засідателів і присяжних), забороняється брати участь у роботі колегіальних органів під час розгляду питань щодо призначення на посаду близьких їм осіб та в будь-який інший спосіб впливати на прийняття такого рішення.

Стаття 7. Обмеження щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування

1. Установлені цим Законом або іншими законами обмеження щодо осіб, зазначених у пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, зберігаються протягом двох років після звільнення таких осіб з посад або припинення ними в установленому порядку діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування, за умови якщо обов'язки цих осіб на новій посаді у приватному секторі безпосередньо пов'язані з функціями, які виконували особи, перебуваючи на попередній посаді.

Стаття 8. Обмеження щодо юридичних осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення

1. Органи державної влади або органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права, юридичні особи, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, не можуть надавати юридичним особам, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення, кошти і майно протягом п'яти років з дня набрання рішенням суду законної сили.

Юридичним особам, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення, протягом п'яти років з дня набрання рішенням суду законної сили забороняється провадити діяльність від імені держави чи будь-яку іншу діяльність з надання державних послуг на договірних засадах.

2. Кабінет Міністрів України визначає порядок накопичення та оприлюднення інформації про юридичних осіб, притягнутих до відповідальності за корупційні правопорушення.

Стаття 9. Спеціальна перевірка щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування

1. Стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування, проводиться спеціальна перевірка, у тому числі щодо відомостей, поданих особисто.

Організація проведення спеціальної перевірки покладається на керівника органу державної влади, органу місцевого самоврядування, на зайняття посади в якому претендує особа.

До проведення спеціальної перевірки залучаються спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції, а в разі потреби – інші центральні органи виконавчої влади.

2. Спеціальній перевірці підлягають відомості про:

1) притягнення особи до кримінальної відповідальності та відповідальності за корупційні правопорушення;

2) достовірність інформації про доходи, їх джерела та зобов'язання фінансового характеру, у тому числі за кордоном, щодо особи, яка претендує на посаду, та близьких їй осіб;

3) наявність у особи та близьких їй осіб корпоративних прав;

4) особу, яка претендує на зайняття посади, у тому числі про стан її здоров'я, освіту, наявність наукового ступеня, вченого звання, підвищення кваліфікації.

3. Спеціальна перевірка проводиться у п'ятнадцятиденний строк за письмовою згодою особи, яка претендує на зайняття посади, зазначеної в пункті 1 і підпунктах "а"–"г" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону.

У разі відсутності зазначеної згоди питання щодо такої кандидатури не розглядається.

Положення щодо організації проведення спеціальної перевірки затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Фінансовий контроль

1. Особи, зазначені в пункті 1 і підпунктах "а"–"г" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону, зобов'язані подавати відомості про майно, доходи, витрати, зобов'язання фінансового характеру, у тому числі за кордоном, у порядку та обсягах, визначених законами та іншими виданими на їх основі нормативно-правовими актами.

Порядок оприлюднення зазначених відомостей визначається законом.

2. У разі відкриття валютного рахунку в установі банку-нерезидента особа, зазначена в пункті 1 і підпунктах "а"–"г" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону, зобов'язана в десятиденний строк письмово повідомити про це орган державної податкової служби за місцем проживання із зазначенням номера рахунку і місцезнаходження банку-нерезидента.

3. Особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної в пункті 1 і підпунктах "а"–"г" пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому законодавством порядку відомості про майно, доходи, зобов'язання фінансового характеру, у тому числі за кордоном.

У разі неподання або подання недостовірних відомостей зазначена особа не може бути призначена (обрана) на відповідну посаду, а призначена особа підлягає звільненню, якщо інше не передбачено Конституцією України.

Стаття 11. Кодекси поведінки

1. Загальні вимоги до поведінки осіб, зазначених у пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, якими вони зобов'язані керуватися під час виконання своїх службових повноважень, підстави та порядок притягнення до відповідальності за порушення цих вимог встановлюються законом.

2. Законодавством, що визначає організацію і порядок діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, надання окремих видів державних послуг або діяльності категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування, можуть встановлюватися спеціальні вимоги щодо поведінки таких осіб.

3. Держава сприяє закріпленню норм професійної етики та інших вимог щодо здійснення окремих видів діяльності в кодексах поведінки підприємців, представників відповідних професій.

Стаття 12. Врегулювання конфлікту інтересів

1. Особи, зазначені в пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, зобов'язані вжити заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, порядок надання окремих видів державних послуг та провадження інших видів діяльності, пов'язаних з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування, мають передбачати порядок та шляхи врегулювання конфлікту інтересів.

Стаття 13. Антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів

1. З метою виявлення у проектах нормативно-правових актів норм, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, розроблення рекомендацій стосовно їх

усунення спеціально уповноважений орган (особа) з питань антикорупційної політики проводить антикорупційну експертизу проектів нормативно-правових актів.

Порядок і методологія проведення антикорупційної експертизи та порядок оприлюднення її результатів визначаються Кабінетом Міністрів України.

Результати антикорупційної експертизи підлягають обов'язковому розгляду під час прийняття рішення щодо видання відповідного нормативно-правового акта.

2. Антикорупційній експертизі підлягають:

проекти законів України;

проекти актів Президента України, Кабінету Міністрів України, центрального органу виконавчої влади за рішенням відповідно Президента України, Кабінету Міністрів України, зверненням центрального органу виконавчої влади.

3. За ініціативою фізичних осіб, об'єднань громадян, юридичних осіб може проводитися громадська антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів.

Проведення громадської антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів та оприлюднення її результатів здійснюються за рахунок відповідних фізичних осіб, об'єднань громадян, юридичних осіб або інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 14. Вимоги щодо прозорості інформації у приватній сфері

1. Не є конфіденційною та не може становити комерційну або банківську таємницю інформація про:

1) розміри, види благодійної та іншої допомоги, що надається фізичним та юридичним особам чи одержується від них особами, зазначеними в пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону;

2) розміри, види винагороди, що одержують особи, зазначені в пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, а також правочини, пов'язані з одержанням подарунків цими особами або близькими їм особами;

3) працевлаштування, виконання робіт, надання послуг за цивільно-правовими угодами близьким особам осіб, зазначених у пунктах 1–2 частини першої статті 2 цього Закону, якщо інше не передбачено законом.

Розділ III

УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ В ЗАХОДАХ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Стаття 15. Участь громадськості в заходах щодо запобігання та протидії корупції

1. Об'єднання громадян та їх члени або уповноважені представники, а також окремі громадяни в діяльності щодо запобігання, виявлення та протидії корупційним правопорушенням можуть (крім випадків, коли це віднесено законом до виключної компетенції спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції):

1) брати участь у діяльності щодо виявлення фактів вчинення корупційних правопорушень та встановлення осіб, які їх вчинили, у межах повноважень, визначених законом;

2) повідомляти про виявлені факти вчинення корупційних правопорушень спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції, іншим органам, зазначеним у статті 3 цього Закону, керівництву та колективу підприємства, установи чи організації, в яких були вчинені ці правопорушення, а також громадськості;

3) запитувати та одержувати в установленому порядку від органів державної влади та органів місцевого самоврядування інформацію про діяльність щодо запобігання та протидії корупції;

4) проводити, замовляти проведення громадської антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, подавати за результатами експертизи пропозиції до відповідних органів державної влади або органів місцевого самоврядування;

5) брати участь у відкритих парламентських слуханнях з питань запобігання та протидії корупції;

6) вносити пропозиції суб'єктам права законодавчої ініціативи щодо вдосконалення законодавчого регулювання відносин, що виникають у сфері запобігання та протидії корупції;

7) проводити, замовляти проведення досліджень, у тому числі наукових, соціологічних тощо, з питань запобігання та протидії корупції;

8) проводити заходи щодо інформування населення з питань запобігання та протидії корупції;

9) здійснювати громадський контроль за дотриманням законів, спрямованих на запобігання та протидію корупції, з використанням при цьому таких форм контролю, які не суперечать чинному законодавству.

2. Об'єднанню громадян, фізичній, юридичній особі не може бути відмовлено в наданні доступу до інформації стосовно компетенції суб'єктів, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції, та основних напрямів їх діяльності.

3. Законопроекти та проекти інших нормативно-правових актів, що передбачають надання пільг, переваг окремим суб'єктам господарювання, а також делегування функцій, повноважень органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування, у тому числі недержавним організаціям, з метою їх громадського обговорення підлягають опублікуванню в офіційних виданнях Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України у десятиденний строк з дня їх внесення суб'єктом права законодавчої ініціативи, але не пізніше ніж у семиденний строк до дня їх розгляду.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані узагальнювати результати громадського обговорення законопроектів та інших нормативно-правових актів, що передбачають надання пільг, переваг окремим суб'єктам господарювання, а також делегування функцій, повноважень органів виконавчої влади або органів

місцевого самоврядування недержавним організаціям, та оприлюднювати їх у засобах масової інформації.

Стаття 16. Інформування громадськості про заходи щодо запобігання та протидії корупції

1. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції в межах відповідного адміністративно-територіального утворення та в державі в цілому зобов'язані щороку не пізніше 10 лютого оприлюднювати інформацію про вжиті заходи щодо протидії корупції та про осіб, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.

2. Спеціально уповноважений орган (особа) з питань антикорупційної політики щороку не пізніше 1 квітня готує та оприлюднює у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку звіт про результати проведення заходів щодо запобігання та протидії корупції.

У звіті мають відображатися такі відомості:

1) статистичні дані про результати діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції з обов'язковим зазначенням таких показників:

а) кількість осіб, щодо яких складено протоколи про вчинення корупційних правопорушень;

б) кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду або на яких накладено адміністративне стягнення за корупційне правопорушення;

в) дані окремо за категоріями осіб, зазначених у частині першій статті 2 цього Закону, і за видами відповідальності за корупційні правопорушення;

г) дані про розміри завданих корупційними правопорушеннями збитків, стан та обсяги їх відшкодування;

2) узагальнені результати антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів;

3) інформація про результати виконання органами державної влади заходів щодо запобігання та протидії корупції, у тому числі в рамках міжнародного співробітництва;

4) результати соціологічних досліджень, що проводяться державними та недержавними науково-дослідними установами, з питань поширення корупції.

Стаття 17. Державний захист осіб, які надають допомогу в запобіганні та протидії корупції

1. Особи, які надають допомогу в запобіганні та протидії корупції, перебувають під захистом держави.

Держава забезпечує здійснення правоохоронними органами правових, організаційно-технічних та інших заходів, спрямованих на захист від протиправних посягань на життя, житло, здоров'я та майно осіб, які надають допомогу в запобіганні та протидії корупції, а також близьких їм осіб.

2. Державний захист осіб, які надають допомогу в запобіганні та протидії корупції, здійснюється відповідно до Закону України "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві".

Розділ IV ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Стаття 18. Види відповідальності за корупційні правопорушення

1. За вчинення корупційних правопорушень особи, зазначені в частині першій статті 2 цього Закону, притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової або дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

2. Відомості про осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, у триденний строк з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили, притягнення до цивільно-правової відповідальності, накладення дисциплінарного стягнення заносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Стаття 19. Особливості звільнення з роботи осіб, які вчинили корупційні правопорушення

1. Особа, щодо якої винесено постанову про притягнення як обвинуваченої у вчиненні злочину у сфері службової діяльності або складено протокол про вчинення адміністративного корупційного правопорушення, пов'язаного з порушеннями обмежень, передбачених пунктами 1–3 частини першої статті 4, статтею 5 цього Закону, в тому числі в юридичних особах приватного права, підлягає відстороненню від виконання повноважень на посаді в порядку, визначеному законом, до розгляду справи судом, якщо інше не передбачено Конституцією України.

2. Дострокове припинення повноважень особи на виборній посаді, звільнення особи з посади, що здійснюється Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, звільнення з військової служби військової посадової особи, яку притягнуто до відповідальності за корупційне правопорушення, проводиться відповідно до законодавства.

Інші особи, яких притягнуто до кримінальної або адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення, пов'язане з порушеннями обмежень, передбачених пунктами 1–3 частини першої статті 4, статтею 5 цього Закону, підлягають звільненню з відповідних посад у триденний строк з дня набрання рішенням суду законної сили, якщо інше не передбачено законом.

3. Про звільнення особи з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, пов'язане з порушеннями обмежень, передбачених пунктами 1–3 частини першої статті 4, статтею 5 цього Закону, керівник органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації у триденний строк письмово повідомляє суд, який постановив обвинувальний вирок або прийняв постанову про накладення адміністративного стягнення за корупційне правопорушення, та спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань державної служби.

4. З метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного правопорушення, або невиконання

вимог цього Закону за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції, за рішенням керівника особи, яка вчинила таке правопорушення, проводиться службове розслідування в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

5. Обмеження щодо заборони особі, звільненій із займаної посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, органів місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, встановлюється виключно за вмотивованим рішенням суду, якщо інше не передбачено законом.

Розділ V

УСУНЕННЯ НАСЛІДКІВ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Стаття 20. Відшкодування шкоди, завданої державі внаслідок вчинення корупційного правопорушення

1. Шкода, завдана державі внаслідок вчинення корупційного правопорушення, підлягає відшкодуванню в установленому законом порядку.

Стаття 21. Незаконні нормативно-правові акти та правочини

1. Нормативно-правові акти, рішення, прийняті внаслідок вчинення корупційного правопорушення, можуть бути скасовані органом або посадовою особою, уповноваженими на прийняття чи скасування відповідних актів та рішень, або визнані незаконними в судовому порядку за заявою заінтересованих фізичних осіб, об'єднань громадян, юридичних осіб, прокурора, органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

2. Правочин, укладений внаслідок корупційного правопорушення, є нікчемним.

Стаття 22. Відновлення прав і законних інтересів та відшкодування збитків, завданих фізичним та юридичним особам внаслідок вчинення корупційного правопорушення

1. Фізичні та юридичні особи, права яких порушено внаслідок вчинення корупційного правопорушення, які зазнали моральної або майнової шкоди, мають право на відновлення прав, відшкодування збитків у встановленому законом порядку.

2. Збитки, завдані фізичній або юридичній особі внаслідок незаконних дій суб'єктів, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції, відшкодовуються з Державного бюджету України у встановленому законом порядку.

Держава, Автономна Республіка Крим, орган місцевого самоврядування, які відшкодували збитки, завдані суб'єктом, що здійснює заходи щодо запобігання та протидії корупції, мають право зворотної вимоги (регресу) до особи, яка завдала шкоди, у розмірі виплаченого відшкодування, якщо обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили, у діях цієї особи встановлено склад злочину.

Стаття 23. Вилучення незаконно одержаного майна

1. Кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення корупційного правопорушення, підлягають вилученню в установленому законом порядку, а вартість незаконно одержаних послуг та пільг – стягненню на користь держави.

Розділ VI

КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ВИКОНАННЯМ ЗАКОНІВ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Стаття 24. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії корупції

1. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії корупції здійснюється Верховною Радою України

безпосередньо, а також Комітетом Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, органами державної влади в межах їх повноважень у встановленому законом порядку.

2. Комітет Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, здійснюючи контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії корупції, щороку не пізніше 15 квітня представляє Верховній Раді України доповідь про стан запобігання та протидії корупції в Україні, що підлягає опублікуванню в офіційних виданнях Верховної Ради України.

Стаття 25. Громадський контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії корупції

1. Громадський контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії корупції здійснюється на підставі та в порядку, визначеному цим Законом та іншими законами.

Стаття 26. Прокурорський нагляд

1. Нагляд за виконанням законів у сфері запобігання та протидії корупції здійснюється Генеральним прокурором України та підпорядкованими йому прокурорами.

Розділ VII

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 27. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії корупції

1. Україна відповідно до укладених нею міжнародних договорів здійснює співробітництво у сфері запобігання та протидії корупції з іноземними державами, міжнародними організаціями, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції.

2. Правова допомога та інші види міжнародного співробітництва у справах про корупційні правопорушення здійснюються компетентними органами відповідно до

законодавства та міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Стаття 28. Міжнародні договори України у сфері запобігання та протидії корупції

1. У разі якщо міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством про запобігання та протидію корупції, застосовуються правила міжнародних договорів.

Стаття 29. Міжнародний обмін інформацією у сфері запобігання та протидії корупції

1. Компетентні органи України можуть надавати відповідним органам іноземних держав та одержувати від них інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, з питань запобігання та протидії корупції з додержанням вимог законодавства та міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

2. Надання органам іноземних держав інформації з питань, пов'язаних із запобіганням та протидією корупції, можливе лише в разі, якщо ці органи та відповідний компетентний орган України можуть встановити такий режим доступу до інформації, який унеможливує розкриття інформації для інших цілей чи її розголошення в будь-який спосіб, у тому числі шляхом несанкціонованого доступу.

Стаття 30. Заходи щодо повернення в Україну доходів, одержаних внаслідок корупційних правопорушень, та розпорядження вилученими доходами, одержаними внаслідок корупційних правопорушень

1. Україна здійснює заходи щодо повернення в Україну коштів та іншого майна, одержаних внаслідок корупційних правопорушень, та розпоряджається цими коштами та майном відповідно до законодавства та міжнародних договорів України.

Розділ VIII
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і вводиться в дію з 1 січня 2010 року.

2. Визнати такими, що втрачають чинність з 1 січня 2010 року:

Закон України "Про боротьбу з корупцією" (*Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 34, ст. 266; 1997 р., № 19, ст. 136; 1998 р., № 26, ст. 149; 1999 р., № 16, ст. 97, № 26, ст. 213; 2000 р., № 24, ст. 185; 2002 р., № 40, ст. 289, № 43, ст. 315; 2003 р., № 29, ст. 233; 2005 р., № 16, ст. 263; 2006 р., № 32, ст. 272; 2007 р., № 9, ст. 67*);

Постанову Верховної Ради України від 5 жовтня 1995 року "Про порядок введення в дію Закону України "Про боротьбу з корупцією" (*Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 34, ст. 267*).

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо проекту антикорупційної стратегії та приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Президент України

В. ЮЩЕНКО

*м. Київ,
11 червня 2009 року
№ 1506-VI*

Закон України
“ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА ВЧИНЕННЯ
КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ”

від 1 червня 2009 року № 1507-VI

Стаття 1. Сфера дії Закону

1. Цей Закон відповідно до Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією та Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції" встановлює відповідальність юридичних осіб за вчинення їх уповноваженими особами корупційних правопорушень, а також визначає порядок притягнення їх до відповідальності.

2. Дія цього Закону не поширюється на юридичних осіб публічного права, які повністю утримуються за рахунок державного чи місцевих бюджетів, а також міжнародні організації.

Стаття 2. Відповідальність юридичної особи за корупційне правопорушення

1. Юридична особа несе відповідальність, встановлену цим Законом, за вчинення від її імені та в її інтересах керівником такої юридичної особи, її засновником, учасником чи іншою уповноваженою особою самостійно або у співучасті будь-якого із злочинів, передбачених статтею 209, частиною першою або другою статей 235⁴, 235⁵, статтями 364, 365, 368, 369 і 376 Кримінального кодексу України.

Стаття 3. Види стягнень

1. На юридичних осіб судом можуть бути накладені такі види стягнень:

- 1) штраф;
- 2) заборона займатися певним видом діяльності;
- 3) конфіскація майна;
- 4) ліквідація юридичної особи.

2. Стягнення, передбачені пунктами 2 і 4 частини першої цієї статті, можуть застосовуватися лише як основне стягнення, а передбачені пунктами 1 і 3 частини першої цієї статті, – як основне і як додаткове стягнення.

3. Стягнення не може бути застосовано до юридичної особи, якщо минуло більше року з дня виникнення підстав, передбачених статтею 10 цього Закону.

Стаття 4. Штраф

1. Суд може призначити штраф у розмірі від однієї тисячі до п'ятнадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Залежно від ступеня тяжкості злочину, вчиненого службовою особою, засновником, учасником або іншою уповноваженою особою юридичної особи, суд призначає штраф у таких розмірах:

за злочин невеликої тяжкості – від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за злочин середньої тяжкості – від двох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за тяжкий злочин – від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за особливо тяжкий злочин – від десяти тисяч до п'ятнадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 5. Заборона займатися певним видом діяльності

1. Суд може заборонити юридичній особі займатися будь-яким з видів діяльності, визначених у її статутних документах, на строк від трьох місяців до трьох років.

У разі одночасного встановлення заборони юридичній особі займатися декількома видами діяльності конкретний строк за кожним видом діяльності визначається судом окремо.

Стаття 6. Конфіскація майна

1. Конфіскація майна полягає у примусовому і безоплатному вилученні у власність держави майна, доходів, отриманих юридичною особою внаслідок вчинення злочинів особами, зазначеними у статті 2 цього Закону.

2. У разі неможливості конфіскувати майно, доходи, зазначені в частині першій цієї статті, суд стягує з юридичної особи суму, яка дорівнює їх вартості.

Стаття 7. Ліквідація юридичної особи

1. Ліквідація юридичної особи може бути застосована судом лише у разі вчинення особами, зазначеними у статті 2 цього Закону, тяжкого або особливо тяжкого злочину.

2. Ліквідація юридичної особи здійснюється в порядку, передбаченому Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців".

3. У разі якщо юридична особа здійснює діяльність у галузі, що має стратегічне значення для безпеки держави, таке стягнення до неї не застосовується.

Стаття 8. Призначення стягнень за сукупністю корупційних правопорушень

1. За сукупністю корупційних правопорушень суд, застосувавши стягнення за кожне правопорушення окремо, визначає остаточне стягнення шляхом поглинання менш суворого стягнення більш суворим.

Стаття 9. Порядок провадження у справах стосовно юридичних осіб

1. Провадження у справах стосовно юридичних осіб здійснюється відповідно до цього Закону.

2. Провадження у справі ведеться прокурором, який направляв кримінальну справу до суду чи здійснював нагляд за законністю відмови в порушенні кримінальної справи або закриття справи стосовно осіб, зазначених у статті 2 цього Закону.

3. Провадження у справі починається з моменту складення прокурором відповідного протоколу.

4. Прокурор протягом п'яти робочих днів, але не пізніше шести місяців після виникнення підстав, передбачених у статті 10 цього Закону, складає протокол щодо юридичної особи і надсилає його до суду, а також юридичній особі.

5. У протоколі зазначаються:

дата і місце його складення;

прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, яка його склала;

назва юридичної особи, щодо якої складено протокол, її юридична адреса, розрахунковий рахунок, ідентифікаційний код, дата і місце державної реєстрації;

підстави для порушення провадження у справі;

дата, місце та обставини вчинення корупційного злочину;

сума доходів та/або вартість майна, отриманих юридичною особою внаслідок вчинення злочину;

характер та розмір заподіяної шкоди, якщо така мала місце;

заходи щодо забезпечення можливої конфіскації, які необхідно застосувати до юридичної особи.

До протоколу додаються матеріали, необхідні для об'єктивного розгляду справи.

6. Протокол підписується особою, яка його склала.

Стаття 10. Підстави до порушення провадження у справі стосовно юридичних осіб

1. Провадження у справі стосовно юридичних осіб порушується за наявності обвинувального вироку суду, що

набрав законної сили, яким встановлено винуватість фізичної особи у вчиненні будь-якого із злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України і зазначених у статті 2 цього Закону, або ухвали чи постанови про закриття кримінальної справи з підстав, передбачених пунктами 4, 8 частини першої статті 6, статтею 7, пунктами 1, 4 частини першої статті 71 Кримінально-процесуального кодексу України.

2. Провадження у справі стосовно юридичних осіб порушується також у разі відмови в порушенні кримінальної справи щодо осіб, зазначених у статті 2 цього Закону, з підстав, передбачених пунктами 4, 8 частини першої статті 6 Кримінально-процесуального кодексу України.

Стаття 11. Підсудність справ стосовно юридичних осіб

1. Справи стосовно юридичних осіб розглядаються місцевими загальними судами за місцем розгляду кримінальної справи щодо осіб, зазначених у статті 2 цього Закону.

2. У разі якщо кримінальна справа не порушувалася або була закрита, розгляд справи здійснюється судом, у районі діяльності якого зареєстровано юридичну особу або за місцезнаходженням юридичної особи.

3. Справи стосовно юридичних осіб розглядаються колегіально судом у складі судді і двох народних засідателів.

4. Суддя, який брав участь у розгляді кримінальної справи щодо особи, обвинуваченої у злочині, вчиненому від імені та в інтересах юридичної особи, не має права розглядати справу стосовно юридичної особи.

Стаття 12. Особи, які беруть участь у розгляді в суді справи стосовно юридичної особи

1. Особами, які беруть участь у розгляді в суді справи стосовно юридичної особи, є:

представник юридичної особи;
прокурор.

2. За клопотанням прокурора, представника юридичної особи, а також за ініціативою суду, якщо це необхідно для об'єктивного розгляду справи, у розгляді в суді справи можуть брати участь інші особи, якщо їх участь буде визнана судом обов'язковою.

Стаття 13. Представник юридичної особи

1. Справа стосовно юридичної особи розглядається за участю її представника. За відсутності такого представника справу може бути розглянуто лише у випадках, якщо є дані про своєчасне повідомлення представника про місце і час розгляду справи і від нього не надійшло клопотання про відкладення розгляду.

У розгляді справи, в якій передбачено накладення стягнення у виді ліквідації юридичної особи, участь її представника є обов'язковою.

2. Представник юридичної особи має право:

знайомитися з матеріалами справи та робити з них виписки;

знайомитися з матеріалами кримінальної справи та робити з них виписки;

давати пояснення;

надавати докази та брати участь у їх дослідженні;

брати участь у судових засіданнях;

заявляти клопотання і відводи;

користуватися правовою допомогою;

виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача в разі неволодіння мовою, якою ведеться провадження;

оскаржувати застосування заходів щодо забезпечення провадження;

оскаржувати рішення суду у випадках та в порядку, встановлених законом.

Стаття 14. Прокурор

1. Прокурор має право:

брати участь у розгляді справи в суді;

заявляти клопотання, відводи;

давати висновки з питань, що виникають під час розгляду справи;

перевіряти правильність застосування заходів впливу за правопорушення;

оскаржувати рішення суду у випадках та в порядку, встановлених законом;

вчиняти інші дії, передбачені законом.

Стаття 15. Строк розгляду справи

1. Розгляд справи стосовно юридичної особи здійснюється судом у п'ятнадцятиденний строк з дня надходження до суду протоколу.

Стаття 16. Постанова у справі стосовно юридичної особи

1. Суд, розглянувши справу стосовно юридичної особи, приймає постанову про накладення стягнення або про закриття справи.

2. Ухвалюючи постанову, суд вирішує такі питання:

1) чи є фізична особа, яка вчинила один із злочинів, що став підставою для порушення справи стосовно юридичної особи, службовою особою, засновником, учасником або іншою уповноваженою особою юридичної особи;

2) чи був такий злочин вчинений керівником, засновником, учасником або іншою уповноваженою особою від імені та в інтересах юридичної особи;

3) чи отримала або чи могла отримати юридична особа доходи у зв'язку із вчиненням зазначеного злочину керівником, засновником, учасником або іншою уповноваженою особою юридичної особи;

4) який розмір доходів, якщо вони мають матеріальний характер, отримала юридична особа у зв'язку із вчиненням зазначеного злочину фізичною особою.

3. Постанова у справі стосовно юридичної особи повинна містити:

найменування суду, що ухвалив постанову;

дату розгляду справи;

відомості про юридичну особу, щодо якої розглядається справа;

викладення обставин, установлених при розгляді справи; зазначення норми цього Закону, якою передбачена відповідальність юридичної особи;

прийняте у справі рішення;

строк і порядок оскарження постанови.

Постанова підписується складом суду, який розглянув справу.

Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду справи.

Копія постанови, якою передбачається накладення стягнення, протягом трьох днів вручається або надсилається юридичній особі.

4. Постанова про закриття справи приймається за відсутності обставин, передбачених статтею 10 цього Закону, а також у зв'язку з ліквідацією юридичної особи чи закінченням строку накладення стягнення, визначеного частиною третьою статті 3 цього Закону.

Стаття 17. Забезпечення виконання постанови суду

1. Якщо за результатами розгляду справи до юридичної особи може бути застосовано стягнення у виді конфіскації, суд за своєю ініціативою чи за клопотанням прокурора зобов'язаний вжити заходів для можливої конфіскації майна юридичної особи шляхом накладення арешту на майно.

2. Вартість арештованого майна не може перевищувати суми доходів та/або вартості майна, отриманих юридичною особою внаслідок вчинення злочину.

Стаття 18. Оскарження постанови у справі стосовно юридичної особи

1. Постанова у справі стосовно юридичної особи може бути оскаржена її представником або прокурором в апеляційному порядку відповідно до вимог, встановлених цим Законом.

2. Апеляційна скарга може бути подана до апеляційного суду протягом 15 днів з часу отримання рішення через суд, який ухвалив відповідну постанову.

3. Подача апеляції на постанову суду зупиняє набрання нею законної сили та її виконання.

Стаття 19. Обсяг перевірки справи судом апеляційної інстанції

1. Суд апеляційної інстанції переглядає постанову суду першої інстанції в межах апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції не обмежений доводами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено неправильне застосування норм матеріального права або порушення норм процесуального права, що є обов'язковою підставою для скасування постанови.

2. Суд апеляційної інстанції може дослідити нові докази, які не досліджувалися в суді першої інстанції, за клопотанням осіб, які беруть участь у розгляді справи, чи за власною ініціативою.

Стаття 20. Строк та порядок розгляду справи судом апеляційної інстанції

1. Апеляційна скарга має бути розглянута судом апеляційної інстанції протягом розумного строку, але не пізніше ніж через місяць з дня її надходження до суду.

2. Розгляд апеляційної скарги здійснюється колегією суддів суду апеляційної інстанції у складі трьох суддів.

3. Після відкриття судового засідання і вирішення клопотань осіб, які беруть участь у розгляді справи, суддя-

доповідач доповідає в необхідному обсязі зміст постанови, що оскаржується, та апеляційної скарги.

4. Неявка осіб, які беруть участь у розгляді справи, належним чином повідомлених про час і місце розгляду, не перешкоджає розгляду справи.

5. Після закінчення розгляду справи колегія суддів виходить до нарадчої кімнати для ухвалення рішення.

Стаття 21. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги

1. За наслідками розгляду апеляційної скарги суд має право:

- 1) залишити апеляційну скаргу без задоволення, а постанову – без змін;
- 2) змінити постанову;
- 3) скасувати постанову та прийняти нову постанову;
- 4) скасувати постанову і закрити провадження у справі.

2. Суд залишає апеляційну скаргу без задоволення, а постанову суду першої інстанції – без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи і виніс постанову з додержанням норм матеріального та процесуального права.

3. Підставами для зміни, скасування постанови та прийняття нової постанови є:

однобічність та неповнота дослідження справи в суді першої інстанції;

невідповідність висновків суду фактичним обставинам справи;

порушення або неправильне застосування норм матеріального та процесуального права.

4. Апеляційний суд скасовує постанову із закриттям провадження у справі у випадках, передбачених частиною четвертою статті 16 цього Закону.

5. У разі скасування постанови із закриттям провадження у справі, ухвалення нової постанови або зміни постанови суд апеляційної інстанції зазначає, які статті закону

порушено та в чому саме полягають ці порушення або необґрунтованість постанови.

6. У разі зміни постанови в частині накладення стягнення в межах, передбачених статтями 4, 5 цього Закону, воно не може бути посилено.

7. Рішення суду апеляційної інстанції надсилається прокурору і юридичній особі у строк, визначений статтею 16 цього Закону.

8. Рішення апеляційного суду у справі є остаточним.

Стаття 22. Підстави для провадження за нововиявленими обставинами

1. Постанова або ухвала суду, що набрала законної сили, може бути переглянута за нововиявленими обставинами.

2. Підставами для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами є:

1) встановлення вироком суду, що набрав законної сили, завідомо неправдивих показань свідка, завідомо неправильного висновку експерта, перекладу, що спричинили постановлення незаконного або необґрунтованого рішення стосовно фізичної особи, яке було підставою для притягнення юридичної особи до відповідальності;

2) скасування судового рішення, яке стало підставою для прийняття постанови чи постановлення ухвали, що належить переглянути;

3) встановлення вироком суду, що набрав законної сили, вини судді у вчиненні злочину у сфері службової діяльності, внаслідок якого було ухвалено незаконне або необґрунтоване рішення.

3. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами в разі прийняття нових законів чи скасування законів, що діяли на час розгляду справи, не допускається, крім випадків, коли вони скасовують злочинність діяння,

пом'якшують кримінальну відповідальність або іншим чином поліпшують становище особи.

4. Заяву про перегляд постанови чи ухвали за нововиявленими обставинами мають право подати прокурор і представник юридичної особи.

Стаття 23. Строк подання заяви про перегляд постанови чи ухвали за нововиявленими обставинами

1. Заяву про перегляд постанови чи ухвали за нововиявленими обставинами може бути подано протягом одного місяця після того, як особа, яка звертається до суду, дізналася про ці обставини.

Стаття 24. Порядок подання заяви про перегляд рішення суду за нововиявленими обставинами

1. Заява про перегляд рішення суду за нововиявленими обставинами подається до апеляційного суду через суд, який розглядав справу.

2. Суд після надходження заяви разом з матеріалами справи протягом п'яти днів надсилає її до апеляційного суду.

Стаття 25. Форма і зміст заяви

1. У заяві зазначаються:

1) найменування суду, до якого подається заява про перегляд;

2) ім'я (найменування), поштова адреса особи, яка подає заяву, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є;

3) постанова чи ухвала, про перегляд якої за нововиявленими обставинами подається заява;

4) нововиявлені обставини, якими обґрунтовується вимога про перегляд постанови чи ухвали;

5) обґрунтування з посиланням на докази, що підтверджують наявність нововиявлених обставин, та зміст вимог особи, яка подає заяву до суду;

6) перелік документів та інших матеріалів, що додаються.

Стаття 26. Порядок розгляду справи за нововиявленими обставинами

1. Після надходження до апеляційного суду заяви про перегляд рішення за нововиявленими обставинами суддя виносить ухвалу про призначення розгляду справи у зв'язку з нововиявленими обставинами.

2. Заява про перегляд постанови чи ухвали суду (судді) за нововиявленими обставинами розглядається апеляційним судом протягом місяця з дня її надходження.

3. Попередній розгляд справи в апеляційному порядку не перешкоджає її розгляду за нововиявленими обставинами.

4. Розгляд заяви здійснюється колегіально судом у складі трьох суддів.

5. Розглянувши заяву, суд може скасувати постанову чи ухвалу у справі і прийняти нову постанову чи ухвалу або залишити заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами без задоволення.

6. Рішення апеляційного суду за наслідками розгляду справи за нововиявленими обставинами оскарженню не підлягає.

Стаття 27. Виконання постанови (ухвали) суду

1. Постанови (ухвали) суду у справі стосовно юридичної особи виконуються після набрання ними законної сили.

2. Постанова суду першої інстанції набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, визначеного цим Законом, а в разі подання такої скарги – після закінчення апеляційного розгляду справи, крім випадків, коли постанову суду першої інстанції скасовано.

Якщо строк апеляційного оскарження буде поновлено, то вважається, що постанова суду першої інстанції не набрала законної сили.

3. Ухвала (постанова) суду апеляційної інстанції за наслідками перегляду набирає законної сили з моменту її проголошення.

4. Постанова (ухвала) суду у справі про притягнення юридичної особи до відповідальності звертається до виконання судом, який прийняв відповідне рішення.

Стаття 28. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і вводить в дію з 1 січня 2010 року.

Президент України

В. ЮЩЕНКО

*м. Київ,
11 червня 2009 року
№ 1507-VI*

Закон України
“ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ
ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ
ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ”

від 11 червня 2009 року № 1508-VI

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кримінально-процесуальному кодексі України:

1) доповнити статтею 271 такого змісту:

“Стаття 271. Притягнення до кримінальної відповідальності за заявою юридичної особи

Якщо діянням, передбаченим статтями 235¹, 235² або 235³ Кримінального кодексу України, заподіяно шкоду виключно інтересам юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми, порушення кримінальної справи здійснюється за заявою власника (співвласника) цієї юридичної особи чи за його згодою. В інших випадках притягнення до кримінальної відповідальності винної особи здійснюється на загальних підставах”;

2) **статтю 98** після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

“Справи, зазначені у статті 271 цього Кодексу, порушуються прокурором, слідчим або органом дізнання”.

У зв'язку з цим частини другу–четверту вважати відповідно частинами третьою–п'ятою;

3) у частині першій **статті 112** цифри “235” замінити цифрами “235–235⁵”, після цифр “368” доповнити цифрами “368¹”, а після цифр “369” доповнити цифрами “369¹”.

2. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) у статті 38:

частину другу доповнити словами "крім справ про адміністративні правопорушення, зазначених у частині третій цієї статті";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"Адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення може бути накладено протягом трьох місяців з дня виявлення, але не пізніше одного року з дня його вчинення".

У зв'язку з цим частини третю і четверту вважати відповідно частинами четвертою і п'ятою;

2) доповнити главою 15-Б такого змісту:

"Глава 15-Б КОРУПЦІЙНІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Стаття 212²¹. Одержання неправомірної вигоди

Одержання особою неправомірної вигоди для себе чи іншої особи у розмірі, що не перевищує п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, –

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно одержаної неправомірної вигоди матеріального характеру.

Примітка. 1. Суб'єктом корупційного адміністративного правопорушення у статтях 212²¹–212²³, 212²⁷ є особи, визначені у пунктах 1–3 частини першої статті 2 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції".

2. У статтях 212²¹–212²³ під неправомірною вигодою слід розуміти визначення, передбачене статтею 1 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції".

Стаття 212²². Підкуп

Пропозиція або надання особі неправомірної вигоди (безпосередньо для неї чи для іншої особи) у розмірі, що не перевищує п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, у тому числі за ціною, нижчою за мінімальну ринкову, –

тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212²³. Незаконне сприяння фізичним або юридичним особам

Сприяння особою з використанням посадового становища фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, одержанні субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів, пільг, укладенні контрактів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти) з метою одержання за це неправомірної вигоди, якщо її розмір не перевищує п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, –

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно одержаної неправомірної вигоди матеріального характеру.

Стаття 212²⁴. Порушення обмежень щодо заняття підприємницькою діяльністю та вимог щодо сумісництва

Здійснення особою безпосередньо або через посередників чи інших осіб підприємницької діяльності, а так само виконання ним роботи за сумісництвом (крім викладацької, наукової, творчої роботи або медичної практики у позаробочий час) –

тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманої винагороди від підприємницької діяльності чи роботи за сумісництвом.

Примітка. Суб'єктом корупційного адміністративного правопорушення у статтях 212²⁴, 212²⁵ є особи, визначені в пункті 1 частини першої статті 2 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції", за винятком народних засідателів і присяжних.

Стаття 212²⁵. Незаконне входження до складу правління чи інших керівних органів суб'єктів господарювання

Незаконне входження особи безпосередньо або через представника чи підставних осіб до складу органу управління або наглядової ради підприємства чи організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків безпосереднього виконання функцій з управління акціями (частками, паями), що належать державі, або представництво інтересів держави в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства), якщо інше не передбачено законом, –

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212²⁶. Ненадання інформації або надання недостовірної чи неповної інформації

Неправомірна відмова особи у наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, у разі якщо така інформація підлягає наданню на запит фізичної або юридичної особи відповідно до законів України "Про інформацію" або "Про звернення громадян", –

тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі діяння, вчинені щодо запитів правоохоронних органів, Рахункової палати, –

тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони були пов'язані з приховуванням адміністративних правопорушень, –

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Суб'єктом корупційного адміністративного правопорушення у цій статті є особи, визначені в пунктах 1 і 2 частини першої статті 2 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції", за винятком народних засідателів і присяжних.

Стаття 212²⁷. Неправомірне втручання в діяльність державних органів, підприємств, установ і організацій

Неправомірне втручання особи з використанням посадового становища в діяльність державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування або посадових осіб з метою перешкоджання виконанню ними своїх повноважень –

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212²⁸. Порушення вимог фінансового контролю

Порушення особою встановлених законодавством вимог щодо подачі відомостей про доходи та зобов'язання фінансового характеру –

тягне за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неподання або несвоєчасне подання відомостей про відкриття валютного рахунку в установі банку-нерезидента – тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Суб'єктом корупційного адміністративного правопорушення у статтях 212²⁸, 212³⁰–212³³ є особи, визначені в пунктах 1 і 2 частини першої статті 2 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції".

Стаття 212²⁹. Невжиття заходів щодо запобігання та протидії корупції

Невжиття заходів щодо запобігання та протидії корупції уповноваженими на це особами –

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212³⁰. **Порушення встановленого законодавством порядку фінансування політичних партій та виборчих кампаній в органи державної влади та органи місцевого самоврядування**

Порушення особою встановленого законодавством порядку фінансування політичних партій та виборчих кампаній в органи державної влади та органи місцевого самоврядування –

тягне за собою накладення штрафу від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212³¹. **Незаконне використання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням посадових повноважень**

Незаконне використання особою інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням посадових повноважень, – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212³². **Незаконне одержання подарунка (дарунка)**

Одержання особою особистого подарунка (дарунка) на порушення вимог закону –

тягне за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією такого подарунка (дарунка).

Стаття 212³³. **Порушення вимог щодо декларування особистих інтересів**

Неподання особою у випадках, передбачених законодавством, відомостей про наявність особистих інтересів чи обставин, що можуть призвести до невиконання чи неналежного виконання нею своїх посадових обов'язків, –

тягне за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

3) у статті 221 цифри "212²–212²⁰" замінити цифрами "212²–212³³";

4) у частині першій статті 255:

у пункті 1:

в абзаці другому цифри "212²⁰" замінити цифрами "212²⁰–212³³";

в абзаці "органів Служби безпеки України (стаття 164 (у частині, що стосується правопорушень у галузі господарської діяльності, ліцензії на проведення якої видає ця Служба), статті 195⁵, 212² (крім пункту 9 частини першої), 212⁵ і 212⁶)" після цифр "212⁶" доповнити цифрами "212²¹–212³³";

пункт 8 після цифр "185¹¹" доповнити цифрами "212²¹–212³³";

5) статтю 257 доповнити частинами другою і третьою такого змісту:

"Протокол про вчинення корупційного адміністративного правопорушення разом з іншими матеріалами у триденний строк з моменту його складення надсилається до місцевого загального суду за місцем вчинення корупційного правопорушення.

Особа, що склала протокол про вчинення корупційного адміністративного правопорушення, одночасно з надісланням його до суду надсилає органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, де працює особа, яка притягається до відповідальності, повідомлення про складення протоколу із зазначенням характеру вчиненого правопорушення та норми закону, яку порушено”;

6) у першому реченні частини другої статті 268 слово і цифри "і 187" замінити цифрами "187, 212²¹–212³³";

7) статтю 277 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Строк розгляду адміністративних справ про корупційні діяння зупиняється судом, у разі якщо особа, щодо якої складено протокол про корупційне адміністративне право-

порушення, умисно ухиляється від явки до суду або з поважних причин не може туди з'явитися (хвороба, перебування у відраженні чи на лікуванні, у відпустці тощо)";

8) доповнити **статтю 277¹** такого змісту:

"Стаття 277¹. Повідомлення про розгляд справи

Повістка особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, вручається не пізніше як за три доби до дня розгляду справи в суді, в якій зазначаються дата і місце розгляду справи.

Інші особи, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративні правопорушення, повідомляються про день розгляду справи в той же строк";

9) **статтю 285** доповнити частиною такого змісту:

"Постанова суду про накладення адміністративного стягнення за корупційне адміністративне правопорушення у триденний строк з дня набрання нею законної сили направляється відповідному органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, державному чи виборному органу, власнику юридичної особи або уповноваженому ним органу для вирішення питання про притягнення особи до дисциплінарної відповідальності, усунення згідно із законодавством від виконання нею функцій держави, якщо інше не передбачено законом, а також усунення причин та умов, що сприяли вчиненню цього правопорушення".

3. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25–26, ст. 131):

1) **статтю 18** доповнити частинами третьою та четвертою такого змісту:

"3. Службовими особами є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також обіймають постійно чи тимчасово в органах державної

влади, місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форми власності посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій або виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом державної влади, місцевого самоврядування, центральним органом державного управління із спеціальним статусом, повноважним органом чи повноважною службовою особою підприємства, установи, організації, судом або законом.

4. Службовими особами також визнаються посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому, адміністративному або судовому органі іноземної держави, а також будь-які особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства), а також посадові особи міжнародних організацій (працівники міжнародної організації чи інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені)";

2) Особливу частину доповнити **розділом VII-A** такого змісту:

"Розділ VII-A

ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЮРИДИЧНИХ ОСОБАХ ПРИВАТНОГО ПРАВА ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Стаття 2351. Зловживання повноваженнями

1. Зловживання повноваженнями, тобто умисне, з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, використання службовою особою юридичної особи приватного права, незалежно від організаційно-правової форми, своїх повноважень всупереч інтересам цієї юридичної особи, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом

правам та інтересам окремих громадян, юридичних осіб, інтересам суспільства чи держави, –

карається штрафом від ста п'ятдесяти до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до одного року, або арештом на строк до трьох місяців, або обмеженням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до двох років.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки, – карається штрафом від чотирьохсот до дев'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк від чотирьох до семи років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Примітка. 1. У статтях 235¹, 235³–235⁵, 368¹, 369¹ цього Кодексу під неправомірною вигодою слід розуміти грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги матеріального або нематеріального характеру, що їх обіцяють, пропонують, надають або отримують безоплатно чи за ціною, нижчою за мінімальну ринкову, без законних на те підстав.

2. Істотною шкодою у статтях 235¹–235³ цього Кодексу, якщо вона полягає в заподіянні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка у сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

3. Тяжкими наслідками у статтях 235¹–235³ цього Кодексу, якщо вони полягають у заподіянні матеріальних збитків, вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Стаття 235². Перевищення повноважень

1. Перевищення повноважень, тобто умисне вчинення службовою особою юридичної особи приватного права дій, які явно виходять за межі наданих повноважень, якщо вони заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам та інтересам окремих громадян, юридичних осіб, інтересам суспільства чи держави, –

карається виправними роботами на строк до одного року або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки, – карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк від чотирьох до семи років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Стаття 235³. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги

1. Використання своїх повноважень аудитором, нотаріусом, експертом, оцінювачем, третейським суддею або іншою особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, а також незалежним посередником чи членом трудового арбітражу при розгляді колективних трудових спорів всупереч своїм повноваженням з метою отримання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб або з метою заподіяння шкоди охоронюваним законом правам та інтересам окремих громадян, юридичних осіб, інтересам суспільства чи держави, якщо ці дії заподіяли істотну шкоду, –

карається виправними роботами на строк до двох років або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Те саме діяння, вчинене стосовно неповнолітньої чи недієздатної особи, особи похилого віку або повторно, –

карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки, –

караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна або без такої.

Стаття 235⁴. Комерційний підкуп

1. Пропозиція, надання або передача службовій особі юридичної особи приватного права неправомірної вигоди за вчинення дій чи бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто надає чи передає такі вигоди, або в інтересах третіх осіб –

караються штрафом від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи організованою групою, –

караються штрафом від трьохсот п'ятдесяти до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до чотирьох років, або позбавленням волі на строк до чотирьох років.

3. Одержання службовою особою юридичної особи приватного права неправомірної вигоди за вчинення дій або бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто передає чи надає такі вигоди, або в інтересах третіх осіб –

карається штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до двох років.

4. Діяння, передбачене частиною третьою цієї статті, вчинене повторно або за попередньою змовою групою осіб, або поєднане з вимаганням неправомірної вигоди, –

карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

5. Особа, яка пропонувала, надала або передала неправомірну вигоду, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо стосовно неї мало місце вимагання неправомірної вигоди або якщо після пропозиції, надання чи передачі неправомірної вигоди вона добровільно заявила про те, що сталося, до порушення кримінальної справи щодо неї органу, наділеному законом правом порушувати кримінальну справу.

Примітка. 1. Повторним у статтях 235⁴ та 235⁵ визнається злочин, вчинений особою, яка раніше вчиняла будь-який із злочинів, передбачених цими статтями, а так само статтями 368 та 369 цього Кодексу.

2. Вимаганням згідно з частиною четвертою статей 235⁴ та 235⁵ цього Кодексу визнається вимога надання, передачі неправомірної вигоди з погрозою вчинення дій або бездіяльності з використанням свого службового становища стосовно особи, яка надає, передає неправомірну вигоду, або умисне створення особою, яка виконує управлінські функції в юридичній особі приватного права, умов, за яких особа вимушена надати, передати неправомірну вигоду з метою запобігання шкідливим наслідкам щодо своїх прав і законних інтересів.

Стаття 235⁵. Підкуп особи, яка надає публічні послуги

1. Пропозиція, надання, передача аудитору, нотаріусу, експерту, оцінювачу, третейському судді або іншій особі, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, а також незалежному посереднику чи члену трудового арбітражу при розгляді колективних трудових спорів неправомірної вигоди за вчинення дій або бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах особи, яка пропонує, надає чи передає такі вигоди, або в інтересах третіх осіб –

караються штрафом від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи організованою групою, –

караються штрафом від трьохсот п'ятдесяти до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років.

3. Одержання аудитором, нотаріусом, експертом, оцінювачем, третейським суддею або іншою особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, а також незалежним посередником чи арбітром при розгляді колективних трудових спорів неправомірної вигоди за вчинення дій або бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах особи, яка їх надає чи передає, –

карається штрафом від семисот п'ятдесяти до тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

4. Діяння, передбачене частиною третьою цієї статті, вчинене повторно або за попередньою змовою групою осіб, або поєднане з вимаганням неправомірної вигоди, –

карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

5. Особа, яка пропонувала, надала, передала неправомірну вигоду, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо стосовно неї мало місце вимагання неправомірної вигоди або якщо після пропозиції, надання чи передачі неправомірної вигоди вона добровільно заявила про те, що сталося, до порушення кримінальної справи щодо неї

органу, наділеному законом правом порушувати кримінальну справу”;

3) у статті 353:

в абзаці першому слово "Самовільне" замінити цифрою і словом "1. Самовільне”;

доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, пов'язане з використанням форменого одягу чи службового посвідчення працівника правоохоронного органу, –

карається обмеженням волі на строк до чотирьох років або позбавленням волі на строк до трьох років”;

4) статтю 358 викласти в такій редакції:

"Стаття 358. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, а також збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів

1. Складання чи видача працівником юридичної особи будь-якої форми власності, який не є службовою особою, приватним підприємцем, аудитором, експертом, оцінювачем, адвокатом або іншою особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, завідомо підроблених офіційних документів, які посвідчують певні факти, що мають юридичне значення або надають певні права чи звільняють від обов'язків, підроблення з метою використання або збуту посвідчень, інших офіційних документів, які складені у визначеній законом формі та містять передбачені законом реквізити, а також виготовлення підроблених офіційних печаток, штампів чи бланків з метою їх збуту або їх збут чи збут завідомо підроблених офіційних документів, у тому числі особистих документів особи, –

караються штрафом до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, –

караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

3. Використання завідомо підробленого документа – карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років.

Примітка. Під офіційним документом у цій статті та статтях 357 і 366 цього Кодексу слід розуміти документи, що містять зафіксовану на будь-яких матеріальних носіях інформацію, яка підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти, які породили чи здатні породити наслідки правового характеру, чи може бути використана як документи – докази у правозастосовчій діяльності, що складаються, видаються чи посвідчуються повноважними (компетентними) особами органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, юридичних осіб незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, а також окремими громадянами, у тому числі самозайнятими особами, яким законом надано право у зв'язку з їх професійною чи службовою діяльністю складати, видавати чи посвідчувати певні види документів, що складені з дотриманням визначених законом форм та містять передбачені законом реквізити”;

5) у статті 364:

абзац другий частини першої доповнити словами ”та зі штрафом від двохсот п'ятдесяти до семисот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

абзац другий частини другої доповнити словами ”та зі штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

пункти 1 та 2 примітки викласти в такій редакції:

”1. Службовими особами у статтях 364, 365, 368, 368¹, 369 цього Кодексу є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також обіймають постійно чи тимчасово в органах державної влади, місцевого самоврядування, на державних чи комунальних унітарних підприємствах, в установах чи організаціях посади, пов'язані із виконанням організаційно-розпорядчих

чи адміністративно-господарських функцій або виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом державної влади, місцевого самоврядування, центральним органом державного управління із спеціальним статусом, повноважним органом чи повноважною особою підприємства, установи, організації, судом або законом.

2. Службовими особами також визнаються посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому, адміністративному або судовому органі іноземної держави, а також інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства), а також посадові особи міжнародних організацій (працівники міжнародної організації чи інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені)”;

6) у статті 365:

абзац другий частини першої доповнити словами ”та зі штрафом від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

у частині другій:

абзац перший після слова ”насильством” доповнити словами ”або погрозою застосування насильства”, а після слів ”застосуванням зброї” – словами ”чи спеціальних засобів”;

абзац другий доповнити словами ”та зі штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

абзац другий частини третьої доповнити словами ”та зі штрафом від семисот п'ятдесяти до тисячі п'ятсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

7) у статті 366:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

”1. Складання, видача службовою особою завідомо неправдивих офіційних документів, внесення до офіційних

документів завідомо неправдивих відомостей, інше підроблення офіційних документів”;

в абзаці другому слова "до п'ятдесяти" замінити словами "до двохсот п'ятдесяти”;

абзац другий частини другої доповнити словами "та зі штрафом від двохсот п'ятдесяти до семисот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

8) у статті 367:

в абзаці другому частини першої слова "від п'ятдесяти до ста п'ятдесяти" замінити словами "від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот”;

в абзаці другому частини другої слова "від ста до двохсот п'ятдесяти" замінити словами "від двохсот п'ятдесяти до семисот п'ятдесяти”;

9) пункт 3 примітки до статті 368 доповнити словами та цифрами "або статтями 235⁴ чи 235⁵ цього Кодексу”;

10) доповнити статтею 368¹ такого змісту:

"Стаття 368¹. Незаконне збагачення

1. Одержання службовою особою неправомірної вигоди або передача нею такої вигоди близьким родичам (незаконне збагачення) –

карається штрафом від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Незаконне збагачення, якщо його предметом була неправомірна вигода у значних розмірах, –

карається штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

3. Незаконне збагачення, якщо його предметом була неправомірна вигода у великих розмірах, –

карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

4. Незаконне збагачення, якщо його предметом була неправомірна вигода в особливо великих розмірах, –

карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка. Незаконним збагаченням у значному розмірі вважається таке, що перевищує сто неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, у великому розмірі – таке, що перевищує двісті неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, в особливо великому розмірі – таке, що перевищує п'ятсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

11) статтю 369 викласти в такій редакції:

"Стаття 369. Пропозиція або давання хабара

1. Пропозиція хабара –

карається штрафом від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років.

2. Давання хабара –

карається штрафом від двохсот п'ятдесяти до семисот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років.

3. Давання хабара, вчинене повторно, –

карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років із штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та з конфіскацією майна або без такої.

4. Давання хабара службовій особі, яка займає відповідальне становище, або за попередньою змовою групою осіб –

карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років з конфіскацією майна або без такої.

5. Давання хабара службовій особі, яка займає особливо відповідальне становище, або організованою групою осіб чи її учасником –

карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна або без такої.

6. Особа, яка пропонувала чи дала хабар, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо стосовно неї мало місце вимагання хабара або якщо після давання хабара вона добровільно заявила про те, що сталося, до порушення кримінальної справи щодо неї органом, наділеному законом правом порушувати кримінальну справу.

Примітка. 1. Повторним у цій статті визнається злочин, вчинений особою, яка раніше вчинила цей злочин, або злочин, передбачений статтями 235⁴ чи 235⁵ цього Кодексу”;

12) доповнити **статтею 369¹** такого змісту:

"Стаття 369¹. Зловживання впливом

1. Пропозиція або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за такі вигоди вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави, –

караються штрафом від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років.

2. Одержання неправомірної вигоди за вплив на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави, або пропозиція здійснити вплив за надання такої вигоди –

карається штрафом від семисот п'ятдесяти до однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років.

3. Одержання неправомірної вигоди за вплив на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави, поєднане з вимаганням такої вигоди, –

карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з конфіскацією майна.

Примітка. Особами, уповноваженими на виконання функцій держави, є особи, визначені в пунктах 1 та 2 статті 2 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції”;

13) у статті 370:

в абзаці другому частини першої слова "або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років" замінити словами "або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, та зі штрафом від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”;

абзац другої частини другої доповнити словами "та зі штрафом від п'ятисот до семисот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян”.

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і вводиться в дію з 1 січня 2010 року.

Президент України

В. ЮЩЕНКО

м. Київ,

11 червня 2009 року

№ 1508-VI

Офіційне видання

Закони України

**"Про засади запобігання
та протидії корупції"**

**"Про відповідальність юридичних осіб
за вчинення корупційних правопорушень"**

**"Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо відповідальності
за корупційні правопорушення"**

Станом на 11 червня 2009 року

(Відповідає офіційному тексту)

Відповідальний за випуск Ю. Ю. Сорочик

Підписано до друку 00.09.2009 р.
Формат 60x84 1/16
Умов. друк. арк. 3,72

Папір газетний
Друк офсетний
Гарнітура SchoolBook

Зам. № 0112

Віддруковано в друкарні СПД ПАЛИВОДА А. В.
м. Київ, вул. О. Пироговського, 19, корпус 4